

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AUDREY HEPBURN TABİİ...

BENİM TATLI MELEĞİM

HONG KONG
FILM
FESTIVALI

★★★★★
NEW YORK OBSERVER

“N’APAMIYORMUŞ?..

İKİ SATIR YAZIYI YAZAMIYORMUŞ!”

ARTIK KLASİKLER ARASINA GİREN “VİZONTELE”NİN DEVAMI OLAN “VİZONTELE TUUBA”NIN GİRİŞİNDE, YILMAZ ERDOĞAN KENDİ ÖĞRENCİLİK YILLARINA; TERCÜMAN OKUYAN, MEYMENETSİZ, SAĞCI BİR ÖĞRETMEN ÜZERİNDEN ENFES BİR GÖNDERME YAPAR. HAYALLERE dalmış küçük Yılmaz’ı yazı yazamıyor bahanesiyle sınıfın ortasında rezil eder öğretmen. Öğrencilere kendi cümlelerini tekrarlatır: “Yılmaz n’apamıyormuş?” diye sorar. Ve öğrenciler hep bir ağızdan “İki satır yazıyı yazamıyormuş!” derler. Tam o anda görüntünün üzerine, filmin senaryo yazarının ismi biner: “Yazan: Yılmaz Erdoğan” diye... Bu aslında yıllar sonra o faşist öğretmene atılan edepli, okkalı bir tokattır. Anlayana...

Özünde basiretsiz, yetersiz, kabiliyetsiz ve de ceberrut insanların başkalarını rahatlıkla aşağıladığına sıkça tanık olabiliriz. Filmdeki öğretmen bunu sınıftaki otoritesini kullanarak yaparken, başkaları başka güçleri kullanarak yapıyor. Rakiplerini aşağılamak, sürekli ‘akıl veriyor’ pozisyonunda gözüken Batı’yı aşağılamak, koca koca öğretim üyelerini, profesörleri, entelektüelleri aşağılamak ya da ülkenin en iyi gazetecilerini aşağılamak... Sayın sayabildiğiniz kadar!

Vaktiyle düzenden yana çok çektiklerini, zulme maruz kaldıklarını söyleyenler; hapishanelerde insanlık dışı işkenceler gören solcuları bir yana koyalım, darbe döneminde ‘devlet baba’larından beklemedikleri bir tokat yiyen ülkücüler/sağcılar kadar bile şiddet görmemiştir sanırız. En büyük dertleri inançlarını sınırsız şekilde ‘genele’ dayatmamak olan, ama bunu nihayet mevcut iktidar döneminde “Zamanında biz de çok çektik, biraz da siz katlanın” diyerek at koşturmaya başlayanlar, belli ki artık kendilerini ülkenin tek sahibi addediyorlar.

Solcusundan Kemalist’ine, Kürt’ünden Alevi’sine, entelektüelinden öğrencisine, eşcinselinden kadınına, içenine-gezenine her şeye burnunu sokup insanlara format atmaya çalışanlar, mutlak doğrunun kendi yaşam biçimleri olduğunu, yaptıkları her şeyde bir keramet bulunduğunu ve tanrının sevgili kulları olduklarını çok geniş bir kitleye ezberletmiş durumdalar.

Beğenmediği her medya organını parçalayıp yok edip kendine biata mecbur bırakan, kalan tek tük ‘muhalif’i de devletin bütün organlarını kullanarak sindirmeye çalışan bir yapı, bakalım ne kadar bunu sürdürebilecek...

Bu hafta vizyona giren “Spotlight”, bu konuda öyle dersler veriyor ki, keşke herkes izleyebilse... 1970’lerden günümüze uzanan kiliselerdeki çocuk tacizi vakalarını araştıran bir grup yaman gazetecinin, olayı destekçe karşılaştıkları dehşet verici ‘organizasyonu’ adım adım deşifre eden film, hem medyanın bağımsızlığının ne kadar önemli olduğunu vurguluyor hem de dini kendine kalkan yapanların işi nerelere vardırabileceğini gözler önüne seriyor.

İpin ucu Vatikan’a kadar uzanırken, bu adamların aslında dini kullanarak nasıl korkunç bir örgütlenme içinde olduklarını, neredeyse dünyanın her yerine ellerinin kollarının uzandığını ve birbirlerini nasıl sınırsız koruyup kolladıklarını gösteriyor seyirciye...

Spotlight ekibi onca tehdit ve korkutmaya pabuç bırakmıyor, doğru bildikleri yoldan ayrılmıyor ve gerçekleri haykırmaya devam ediyorlar, ta ki sonuca ulaşana kadar.

“İki satır yazı yazamıyor” yerine “Gazetecilik yapamıyor/ yapmıyor” denilerek bir başka ‘ceberrut öğretmen’in zoruyla haftalardır Silivri’de tutulan ve haklarında müebbet gibi akıl almaz cezalar istenen, tek suçları gerçekleri halka duyurmak olan iki yigit gazetecinin ise, tüm bu komedi sona erdiğinde olan biteni anlatacakları bir belgeselin jeneriğinde isimlerini şöyle göreceğimizden eminiz: “Yazan: Can Dündar ve Erdem Gül”.

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAC oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** ŞENAY AYDEMİR, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, ALİ ULVI UYANIK,

CUMHUR CANBAZOĞLU, EVRİM KAYA, ENGİN ERTAN, OLCAN ÖZYURT **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Spotlight; İftarlık Gazoz;
Yalan Labirenti (Im Labyrinth Des Schweigens);
Zor Saatler (The Finest Hours); Her Şey Aşktan.

17 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

18 HIRSIZ KIZ

Evrin Kaya, Göran Olsson imzalı "Şiddete Dair"i (Om Våld)
kaleme alırken bugünle sağlam bir bağlantı kuruyor.

20 CİNNET

Okan Arpaç, 1974 yapımı "Teksas Katliamı"nın (The Texas
Chain Saw Massacre) sansürle boğuşmasını anlatıyor.

22 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Ne güzel yıldızımızdın sen Audrey Hepburn!: "Benim Tatlı
Meleğim" (My Fair Lady)... Burak Göral imzasıyla.

24 RİNG

Engin Ertan, iki Wim Wenders filmini çıkarıyor ringe...
Sonucunu merakla beklediğimiz kapışmalardan biri bu!

26 GENÇ VE MASUM

Bu yılın Oscar adayı animasyonlarından: "Sanjay'ın Süper
Takımı" (Sanjay's Super Team)... Murat Özer imzasıyla.

28 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

HITCHCOCK'UN BUGÜNE KADAR
ANLATTIĞI EN İYİ HİKAYE

WES ANDERSON
OLIVIER ASSAYAS
PETER BOGDANOVICH
ARNAUD DESPLECHIN
DAVID FINCHER
JAMES GRAY
KIYOSHI KUROSAWA
RICHARD LINKLATER
PAUL SCHRADER
MARTIN SCORSESE

Bir KENT JONES Filmi

HITCHCOCK TRUFFAUT

YAKINDA SİNEMALARDA

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

wearefabula.com

fabula-

arada
pencere

artline
films

arte

cinema

m

#HITCHCOCKTRUFFAUT

SPOTLIGHT

YÖNETMEN Tom McCarthy

OYUNCULAR Michael Keaton,

Mark Ruffalo, Rachel McAdams,

Liev Schreiber, John Slattery,

Stanley Tucci, Jamey Sheridan

YAPIM 2015 ABD

SÜRE 128 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

"SPOTLIGHT",
ASIL OLARAK
GAZETECİ FİMLERİ
LİSTELERİNDE
ŞİMDİDEN
KENDİSİNE
YUKARILARDA BİR
YER EDİNİŞİ
GİBİ GÖRÜNÜYOR.

ŞİLİ'DE ÇEŞİTLİ 'CİNSEL' SUÇLAR İŞLEYEN RAHİPLERİN 'KEFARET' İÇİN KONULDUĞU BİR EVİN İÇİNE ODAKLANAN "THE CLUB"IN (EL CLUB) ETKİSİ GEÇMEDEN, BU KEZ AMERİKA'DAN GELEN BENZER BİR HİKAYE İLE KARŞI KARŞIYAVIZ. ALTI DALDA kazandığı Oscar adaylığı ile yılın öne çıkan yapımlarından birisi olan "Spotlight", bir grup gazetecinin 70'li yıllardan 2000'li yıllara kadar kilise mensuplarının çocuklara yönelik taciz ve tecavüz suçlarının polis, yerel yönetimler, yargı ve kilise tarafından nasıl örtbas edildiğini ortaya çıkarma sürecini ele alıyor.

Filme geçmeden önce 2007 yılında belgesel dalında Oscar'a aday olan Amy Berg imzalı "Deliver Us From Evil"dan kısaca bahsetmekte yarar var. Bu etkileyici belgesel, yine 70'li yıllardan itibaren California'nın çeşitli kasabalarında rahiplik yapan bir adamın onlarca çocuğa yönelik taciz ve tecavüz suçlarının izini sürüyordu. Film, bazı kurbanlar ve onların ailelerinin yanı sıra avukatlar, psikologlar ve bu tür suçlara karşı mücadele eden rahiplere de alan açıyordu. Ama en dikkat çekici yönü, hikayenin merkezine suçu işleyen rahibi oturtmasıydı. Belgeselden bahsetmemizin nedeni şu: "Spotlight" meselenin bir grup gazeteci tarafından ortaya çıkartılışını anlatırken; "Deliver Us From Evil" hikayenin kurbanlarına ve suçlularına odaklanarak onların dünyasını taşıyordu beyazperdeye. Özellikle onlarca çocuğun hayatını mahveden rahibin yaşadıklarından pişmanlık duysa bile 'suçluluk' duymayışı seyirciyi etkilese de asıl sarsıcı olan Katolik Kilisesi'nin bu tür suçları 'meşru' görüyor olmasıydı.

"Spotlight"ta ise benzer bir hikayeye, başka bir kentte ve gazetecilerin gözünden bakıyoruz. Filmi iki şekilde değerlendirebiliriz. Birincisi, anlattığı hikayenin sarsıcılığı ve anlatmak için seçtiği yol. İkincisi de filmin gazetecilik meselesi üzerinde düşündürdükleri. İlki için şunları söylemek mümkün. Tuhaf bir biçimde aslında herkes tarafından biliniyor olmasına rağmen (en azında ilgili kamu kurumları tarafından) on

yıllardır hasıraltı edilen kilisenin günahlarını bir kez daha ortaya çıkartan etkili bir film bu. "Hayatın İçinden" (The Station Agent, 2003), "Misafir" (The Visitor, 2007), "Kazananlar Kulübü" (Win Win, 2011) ve "Şans Ayağıma Geldi" (The Cobbler, 2014) filmlerinden tanıdık Tom McCarthy'nin çitayı biraz daha yukarıya çıkartıyor. Paul Sado ile yazdıkları senaryo, biraz da konusunun sağladığı avantajlarla seyircide duygusal tepkiler yaratıyor hiç kuşku yok ki. Öte yandan -gerilim demeyelim ama- seyircisinde gerginlik yaratmayı da başarıyor ki elde edilmek istenen sonuçlardan birisi de bu.

"Spotlight", asıl olarak gazeteci filmleri listelerinde şimdiden kendisine yukarılarda bir yer edinmiş gibi görünüyor. Hatta bazı kalemler bu türün sarsılmaz liste başı "Başkanın Bütün Adamları"nı (All The President's Men, 1976) tahttan indirdiler bile. Buna dair sözü hiç kuşku yok ki zaman söyleyecek ama biz filmin gazeteciliği tartışmak için açtığı alanı biraz değerlendirelim. Filme adını veren "Spotlight", Boston Gbole gazetesinin yalnızca özel araştırmalar yapan bir birimi. Bu birimin araştırmaları bazen yıllarca sürebiliyor. Tabii bu sırada özel birimde çalışan gazetecilerin maaşları yatıyor, sigortaları ödeniyor! Şaka bir yana, böylesi bir gazetecilik ortamı Türkiye'de hiç olmadı, hatta yanına bile yanaşamadı ama karşılaştırma olması açısından şöyle bir örnek verelim: Ülkenin 'amiral gemisi' İŞİD'in Türkiye'deki izini sürmek için dosya yapmaya karar verip, bazı illere muhabir göndermişti. Ne var ki uçak biletleri sabah gidiş, akşam dönüş olduğu için muhabirler de ne yapsın, bakkalla, kasapla konuşup, bir kahvede çay içip halkla sohbet ettikten sonra dönüp bunları yazmışlardı haber olarak. Aynı günlerde Türkiye'den İŞİD'e insan taşıyan otobüslerin haberlerini yabancı basından öğrenmeye devam ediyordu medyamız.

Filmin dikkat çektiği bir başka nokta daha var. Benzer ihbarlar, bilgiler gazete ile daha önce paylaşılmış olmasına rağmen yeterli ilgiyi

**BİR “BAŞKANIN
BÜTÜN ADAMLARI”
EDER Mİ?
GAZETECİLİK FİMLERİ
LİSTESİNİN ÜST
SIRALARINDA
YER ALACAĞI KESİN
AMA O KADAR
DA DEĞİL!**

görmediklerini öğreniyoruz. Bu bize iki şeyi gösteriyor. İlki, kilisenin gücünün kurumsallığı ve gazetelerin bile bu gücü karşısına almaktan çekindiği gerçeği. İkincisi editoryal desteğin önemi. Boston Globe’a yeni atanan genel yayın yönetmeni Marty Baron, gazetede yayımlanan bir köşe yazısından hareketle Spotlight’ı harekete geçiriyor ve sonuna kadar arkalarında duruyor. Sonuç: Pulitzer ödülü!

Peki, “Spotlight” bir “Başkanın Bütün Adamları” eder mi? Gazetecilik filmleri listesinin üst sıralarında yer alacağı kesin ama o kadar da değil! Film, Katolik Kilisesi’ne mensup rahiplerin, sistematik bir şekilde çocuklara yönelik taciz ve tecavüzlerinin üstünün örtülmesini daha çok bir bürokratik ihmal olarak ele almayı tercih ediyor. Yani polisin, yargının,

medyanın ve paragöz avukatların gerek sosyal gerekse ekonomik kaygılarla bu büyük suçların üzerinin örtülmesinde rol oynadıklarının vurguluyor. Kendi başlarına gelmediği sürece sesini çıkarmayan, hatta bazen geldiğinde de çıkaramayan, çıkaranların ise kilisenin haşmetli gücü karşısında çaresiz bırakıldığı kolektif bir suç var ortada aslında. “Spotlight”, bu gücü bize eksik gösterdiği için tam olamıyor. “Başkanın Bütün Adamları”nı çok iyi yapan şey, gazetecilerin karşılına aldıkları dünyanın gücünü seyircisine de geçirmekteki becerisiydi aynı zamanda.

Yazıda anılmadı, başta Mark Ruffalo olmak üzere oyuncular...

Gazetecilik anlatacağım derken, gazetecileri kendinden menkul ele almak.

David Bowie:
Dünyaya Düşen Kara Yıldız

DOSYA:
!f İstanbul'un
Gönül Çelenleri

Carol: Bakışların Tanıklığı

Fargo: TV'de Coen Dokunuşları

İzliyorum: Jonathan Rosenbaum

Saul'un Oğlu: Ölüsünü Gömemeyen Varlık

Kötü Kedi Şerafettin: Yetişkinlere Animasyon

Büyük Açık • Diren: Zamanı Geldi

El Club • Dheepan • The Lobster

+ HEDİYE AFİŞ:
SAUL'UN OĞLU ve CAROL

Altyazı
AYLIK SİNEMA DERGİSİ

ŞUBAT SAYISI BAYİLERDE

İFTARLIK GAZOZ

YÖNETMEN Yüksel Aksu

UYUNCULAR Cem Yılmaz,

Berat Efe Parlar, Ümmü Putgöl,

Yılmaz Bayraktar

YAPIM 2015 Türkiye

SÜRE 109 dk.

DAĞITIM Mars (NuLook Film)

'CAYIR CAYIR
AĞLATMA'
SAHNESİ
DIŞINDA
BİR BAŞKA
EGE KOMEDİSİ
OLARAK İŞLİYOR
"İFTARLIK
GAZOZ".

YÜKSEL AKSU'NUN BUNDAN ÖNCEKİ İKİ KOMEDİ FİLMİ, MUTLU SONLA BİTER. DONDURMA TEKELİNE KARŞI AYAKTA DURMAYA ÇALIŞAN YEREL DONDURMACININ MÜCADELESİNİ ANLATAN "DONDURMAM GAYMAK", ÇALINAN MOTORUN

bulunmasıyla tatlıya bağlanır.

Köye yerleşen ekolojist şehirlilerle köylülerin termik santral yapımıyla karşılaştığı "Entelköy Efeköy'e Karşı" da ise, yörenin turizme açılmasıyla herkesi memnun eden bir kapitalistleşme yaşanır.

"İftarlık Gazoz"un, bunlardan epey farklı bir finali var. Açılıştan da yer alan, ölüm orucundaki bir mahkumun 'gazoz' diye sayıkladığı ve anlaşmanın sağlanmasıyla umut veren sahne, finalde kahramanın dramatik ölümünü ve cenazesini, olanca kasvetiyle verir. (Yönetmenin ifadesi şudur: "Seyirciyi cayır cayır ağlatacağım.") Filmin ortası, yani ana hikayesi ise (son anına dek) tam tersine, eğlence, kahkaha, naiflik, şeker, daha fazla şeker dolu bir yaz tatilidir. "Dondurmam Gaymak"ın delidolu Ali'sinin mücadelesi, orucun gölgesinde kalır.

Gazlı içecek tekelleri tarafından işi tehdit edilen, bu kez gazozcu Cibbar Kemal'dir (Cem Yılmaz). 70'li yılların Ula'sında, beşinci sınıfı iftiharla bitiren Adem (Berat Efe Parlar), tütün işçisi ailesini çok gururlandırır. Kemal ustayla birbirine çabuk ısınan Adem, ısrarları sonucu yaz için gazozcunun çırağı olmayı başarır.

Bir dolap ve bisikletten oluşan 'araba' ile sokak sokak dolaşıp gazoz satmaya böylece başlar. Hoşlandığı kızla gazoz kapağı alıp vermeler, yazlık sinemalar, Dünya Kupası maçları, teravih namazında osuruklar, oruç tutarak büyüdüğünü ispatlamalar, sahildeki üstsüz turistler, kitaplardan konuşan ve duvarlara faşizme karşı yazılar yazan devrimci abiler, hepsi Adem'in gazozculuk hayatını cümbüşe çeviren detaylar olarak sıraya dizilir. Küçük Adem'in niyet ettiği oruç giderek zorlaşır,

Ege'nin sığağı altında çalışır, sahilde gazoz satmaya çalıştığı kadınlardan gözlerini kaçırırken imamın orucu bozarsa 61 gün tutmak zorunda kalacağı uyarısı kulağında çınlar. Hasan abisinin verdiği Gorki'nin Ekmeğini Kazanırken'ine bir türlü başlayamaz da, okuduğu Lafonten masallarından esinle animasyon rüyalar bile görür. Sonunda Adem orucu bozar, Hasan tütün işçilerine sendikadan söz ederken alaya alınır, faşistler Hasan'ı vurur ve yıllar sonra cezaevinde koşulların insanileştirilmesi talebiyle ölüm orucuna yatan Adem, 61. günde ölür!

"Cayır cayır ağlat"ma sahnesi dışında bir başka Ege komedisi olarak işler "İftarlık Gazoz". Hasan'ın Muhammed'in de devrimci olduğu sözleri, kapanıştaki Mevlana alıntısının da altını çizdiği gibi, özellikle teravih namazını Dünya Kupası'na göre ayarlamak gibi, yoksuldan,

ezilenden yana bir İslam anlayışı öne çıkarılır. İyi niyetli gözler, iktidarın türettiği din anlayışının (sinemada bunu anlatan örnek olarak “Takva”yı anabiliriz) aksine, Müslümanlığın başka türlü de yaşanabildiğini anlattığını düşünerek, filmi alkışlayabilir.

Seyirci pekala paylaşımcı, birbirine bağlı kasabalıların Yeşilçam tipi naifliğiyle kendini iyi hissedebilir. Oysa, Cola tekelleri Cibar Kemal’in işini bitirdiği, Hasan vurulduğu, Adem öldüğü halde, film esasen siyasi, dini, ideolojik, ekonomik çelişkilerden uzak durur, risk almaz, ciddi tartışmalara girmez. En çok Lafonten’le polemik yapar.

Kasabalılara anlattıklarına gülünüp geçilen, diğer devrimci öğrencilerle Halkevi’nde kitaplar okuyan Hasan’ı kimin neden vurduğu belli değildir. Ama o belirsiz kişiler dışında ne

Hasan’ın toprak sahibi babası, ne polis, ne cezaevi yetkilileri herhangi bir ‘kötü adam’ özelliği gösterir.

Bu hesapla, güldüren ve ağlatan hayat birbiriyle kesişmeyen iki parçadan oluşur: En büyük derdin maçı saatıyla teravihin çakışması olması ya da üniversitede devrimci olup vurulmak, ölmek.

Hakikatteyse, yoksulların ciddi sıkıntılar yaşadıkları da olur ve cezaevinde direnenler de gülerler.

“Dondurmam Gaymak”ta Ali, “Film dediğin hakikatleri anlatmalı” der.

Berat Efe Parlar sadece gazoz arabasını değil, filmi de sürüklüyor.

Cem Yılmaz, en çok Arif olarak bilinen esnaf karakterine sadece şive eklemiş.

**SEYİRCİ PEKALA
PAYLAŞIMCI,
BİRBİRİNE
BAĞLI
KASABALILARIN
YEŞİLÇAM TİPİ
NAİFLİĞİYLE
KENDİNİ İYİ
HİSSEDEBİLİR.**

YALAN LABİRENTİ

★★★★★

ORJİNAL ADI Im Labyrinth Des Schweigens

YÖNETMEN Giulio Ricciarelli

OYUNCULAR Alexander Fehling,

André Szymanski,

Friederike Becht, Johannes

Krisch, Johann von Bülow,

Robert Hunger-

Bühler, Hansi Jochmann

YAPIM 2014 Almanya

SÜRE 124 dk.

DAĞITIM M3 (Fabula)

BU FİLMİ TÜRKİYE'DE SEYRETMEK VE KONUŞMAK, İÇİNDEN GEÇTİĞİMİZ DÖNEM İTİBARIYLA ÇOK ANLAMLİ. ÇÜNKÜ, BU TOPRAKLARDA HEM HUKUKSAL EROZYON DEVAM EDİYOR; HEM DE GAZETECİLİK BÜYÜK ORANDA İLKELERİNDEN SAPTI.

Herkes için adaleti sağlaması gereken hukukçular ile halkın bilgi alma ve gerçekleri öğrenme hakkı için çalışan gazetecilerin zayıflatıldığı ülkelerde, tam da bu yüzden tarihinin karanlık bölümleri aydınlatılamıyor.

Bakınız, Alman filozof Arthur Schopenhauer (1788 - 1860) ne demiş: "Çoğu gerçek, sadece, kimsenin sorunu ele alacak ve üstüne gidecek cesareti bulamamasından dolayı ortaya çıkmıyor." Schopenhauer, yaşadığı son kent olan Frankfurt'ta, ölümünden yaklaşık bir asır sonra, genç ve yürekli bir savcının, neredeyse tüm bir milletin haberinin olmadığı, bir kısmının da unutmaya çalıştığı insanlık suçlarını ortaya çıkardığını bilse, hangi sözü söylerdi acaba?

Almanya'da yaşayan ve çalışan İtalyan aktör Giulio Ricciarelli'nin yönetmen olarak imza attığı ilk uzun metrajlı film, gerçek olaylardan uyarlanmış "Yalan Labirenti" (Im Labyrinth Des Schweigens), bir ulusun yakın geçmişine ayna tutuyor.

1958'de her şey ilginç bir tesadüfle başlar... Gazeteci Thomas Gnielka (André Szymanski) bu rastlantının üzerine giderek, savcılarını görevi çağırır... Ve 'çaylak' savcı Johann Radmann (Alexander Fehling) küçük bir araştırma yapar. Meslektaşlarının müstehziliğine rağmen buzdüğünün görünmeyen kısmını fark eden Johann, eyalet başsavcısının direktifiyle, manevi olarak çok yıpranacağı araştırmalara girmiş olur.

Film, öncelikle, Nürnberg Duruşmaları kapsamında ele alınamamış insanlık suçlarının toplumsal bellek tarafından nasıl en diplere itildiğini saptıyor... Ancak, gerçeklere ulaşip korkunç cinayetlerle yüzleşmeden, siyasal ve

sosyal yapıların 'sağıksız' şekilde süreceğinin net vurgusunu yapıyor. Yani Radmann'a göre, gerçeklere ulaşma yolunda, her Alman çocuğu babasının katil olup olmadığını sorgulayacaksa eğer, sorgulamalıdır!

Bu haftalarda, insanların, ekonomik çıkarları, ırkçı toplu histerileri ya da düpedüz kötülükleri marifetiyle kendi türüne karşı işlediği suçların yüzlerimize çarpıldığı filmler seyrediyoruz. Radmann'ın, bizzat babası ve Gnielka ile ilgili öğrendiği gerçeklerle bir an gelip hiç kimseye güvenemediği hikaye de, bizleri bu büyük davanın labirentlerinde Auschwitz'in duvarlarına çarpıyor!

Bu dava açılana dek, sağ kurtulabilmiş kurbanlar ve artık 'saygın' birer vatandaş olarak sıradan işlerine dönmüş katiller-işbirlikçiler dışında, Auschwitz - Birkenau Alman Nazi

FİLM, NÜRNBERG
DURUŞMALARI
KAPSAMINDA
ELE ALINAMAMIŞ
İNSANLIK SUÇLARININ
TOPLUMSAL BELLEK
TARAFINDAN NASIL
EN DİPLERE İTİLDİĞİNİ
SAPTIYOR...

Toplama ve İmha Kampı'nda (1940-1945) yaşananlar 'yok hükmünde': Orada görev yapan sekiz bin kişinin ve yaşananların kayıtlarını, samanlıkta iğne ararcasına araştırıp bularak baş katillerin izini süren... Kurbanlarla aylar boyu görüşen Rodmann'ın hikayesinden öğrenilecek, daha doğrusu kafalara dank edecek hakikatin özeti ise şu: Gerçeğe oldukça meşakkatli ulaşılsa da sonunda adalet ve aydınlık sağlar; inkar ise bir milleti gölge gibi takip ederek vicdani ve toplumsal huzursuzluğu artırır!

Kuşkusuz, bugün gezegende işlenen ve Nazi gaddarlığını aratmayan suçlarla ilgili de, gerçekleri tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarmak için gelecek nesiller uğraşacak. Sinema insanlığın hafızasını en diri biçimde tutacak araçlardan biri aynı zamanda. Yani bu bağlamda, "Yalan Labirenti" çok önemli bir film. Ancak, hikayesini

anlatırken bilinen şemayı yinelediği, hatta bazı kalıpları kullandığı için, yeterince çarpıcı olamıyor... Seyredende duygusal sivrilmeler yaşatmaktan biraz uzak kalarak, daha çok televizyon filmlerine yakın duruyor. Auschwitz'deki vahşi uygulamaları ve cinayetleri, karakterlerin anlatımlarıyla seyircinin kafasında canlandırmasını sağladığı sahnelerde bile, bir 'durgunluk' söz konusu. Mesela, yakın bir örnek, 2015 yapımı "The Eichmann Show"un sarsıcılığına ulaşamıyor... Fakat yineleyelim, içeriği o denli yakıcı ki, seyredilmesi şart.

Alexander Fehling, neredeyse her sahnede yer alarak hafızalara kazınıyor.

Rodmann'ın aşk hayatındaki bazı zorlama ayrıntılar olmasa da olurdu.

**"THE EICHMANN
SHOW"UN
SARSICILIĞINA
ULAŞAMIYOR...
FAKAT YİNELEYELİM,
İÇERİĞİ O DENLİ
YAKICI Kİ,
SEYREDİLMESİ
ŞART.**

ZOR SAATLER

"ZOR SAATLER"İN BAŞINDA BEYAZPERDEDE BELİREN YAZI: "GERÇEK BİR HİKAYEYE DAYANMAKTADIR." TAMAM DA, istediği kadar not düşülsün; bu öyle bir felaket ki, inanması, akla hayale alınması bile hayli güç. Benzerine az rastlanmış bir yaşam savaşı var okyanusta. Nitekim; kuyruk jenerikte akan gerçek kahramanların fotoğrafları, iki saatin sonunda stresten henüz çıkmış seyirci şahitliğinde bu insanlara bir saygı geçidi anlamı taşıyor. Bütün zamanların en zorlu deniz kazası kurtarmalarından biri kabul edilen operasyon, "Zor Saatler" aracılığıyla, 64 yıl sonra bire bir yeniden yaşatılıyor adeta...

18 Şubat 1952; ABD'nin New England bölgesinde daha önce pek görülmemiş bir fırtına kopmuş durumda. Civarda seyreden iki tankerin durumu çok kötü. Boston'a petrol taşıyan 150 metre boyundaki SS Pendleton'un ön kısmı kırılıyor ve dev dalgalar arasında kaybolup gidiyor. Su üzerinde kalan kaptan köşkü ile yaşam mahalline sıkışmış 33 denizci için ölüm kalım savaşı o an başlıyor. Makine dairesine dolan su ile mi uğraşıyorlar, yirmi metreyi aşan dalgalarla mı, ya da elemanların nefesini kesen ölüm korkusuyla mı?

Motorlu gemilerin önemli şahsiyetlerinden baş çarkçıbaşı Sybert önderliğinde mücadele devam ederken, bir başka zamana karşı yarış da Amerikan Sahil Güvenlik'in Chatham'daki merkezinde yaşanıyor. Kazazedelerden haberdar olan merkez, kasırga ayarındaki fırtınaya ve donduran soğuğa rağmen, dört kişilik ekibi yardım ulaştırmak üzere mütevazı bir işkampavyayla olay mahalline gönderiyor...

Her sezon birkaç tane denizle ilgili felaket filmi izliyoruz; bu yıl da "Denizin Ortasında" (In The Heart Of The Sea) ile "Ertuğrul 1890"ın ardından gelen "Zor Saatler"ın diğerlerine oranla en belirgin farkı fazla yan öykülere meyletmeden direkt olayla ilgilenmesi. Bir aşk hikayesi ve denizle bölge insanı arasındaki kader birliği dışında tüm dikkatler okyanustaki can pazarında. Hollywood'un aranan kalemleri Scott Silver, Paul Tamasy ile Eric Johnson'ın, iyi satmış roman "The Finest Hours: The True

Story Behind The US Coast Guard's Most Daring Rescue"dan yararlanarak yarattığı senaryoyu filme döken yönetmen Craig Gillespie (Gerçek Sevgili/Lars And The Real Girl, Korku Gecesi/Fright Night) tansiyonu ayarlamada, nerelerde tavan yapacağını saptamada çok başarılı. Bir de buna deneyimli görüntü yönetmeni Javier Aguirresarobe'nin ("Konuş Onunla", "İçimdeki Deniz", "Barselona, Barselona", "Mavi Yasemin") enfes kar ve fırtına görüntüleri eklenince ortaya vasatı aşan bir iş çıkıyor. Ancak, gemi ortamının verilmesindeki ustalık ve titizlik, oyuncuların fırtına sahnelerinde sergilediği performansta tekrarlanamıyor. Şöyle ki, 20 metrelik dalgalarla baş etmeye çabalayan küçük bir cankurtaran botu ya da yarısı kopmuş gemide oyuncuların vücut reaksiyonu fazla stüdyo işi kokuyor.

Gelelim zengin oyuncu kadrosuna; bizde özel bir yeri olan Casey Affleck çarkçıbaşı rolünde gayet ekonomik ve efektif oyunla yine çok başarılı. Esas oğlan Chris Pine ise böyle bir avantüre acemi kalmış gibi; Eric Bana ile Ben Foster ise işlerini gayet iyi yapıyor. Holliday Grainger'a da ("Büyük Umutlar", "Sindirella") dikkat; yeni bir yıldız doğuyor.

Bir not da müzik için; şarkılara da ayrı bir başrol verilmeli bizce. Fırtına sahnelerine eşlik eden Carter Burwell'in kompozisyonlarının yanında, 'sakin' bölümlerde kulakları okşayan When He Comes Home To Me (Paula Watson), The Hucklebuck (Frank Sinatra), I'll Get You Bye and Bye, Hey Jack, Our Love gibi hit yapıtlar ile birkaç yeni parça bu müthiş avantürü baştan sona çok iyi kucaklıyor...

Hayatlarını her an riske atmaya hazır insanlar, görev aşkı, bitmeyen umut ve benzersiz azim. Bu mücadeleye tehlikenin tam göbeğinde katılmak için filmi üç boyutlu izlemekte yarar var diyelim son olarak.

Gerilim, tempo, heyecan yerli yerinde.

Suyun gücüne biraz daha saygı gösterilebilirdi.

ORJİNAL ADI The Finest Hours

YÖNETMEN Craig Gillespie

OYUNCULAR Chris Pine,

Holliday Grainger, Case Affleck, Ben Foster, Eric Bana, Kyle Gallner

YAPIM 2016 ABD

SÜRE 117 dk.

DAĞITIM UIP

**20 METRELİK
DALGALARLA BAŞ
ETMEYE ÇABALAYAN
KÜÇÜK BİR
CANKURTARAN BOTU
YA DA YARISI KOPMUŞ
GEMİDE OYUNCULARIN
REAKSİYONU FAZLA
STÜDYO İŞİ KOKUYOR.**

HER ŞEY AŞKTAN

★
YÖNETMEN Andaç Haznedaroğlu
OYUNCULAR Hande Doğandemir,
Şükrü Özyıldız, Mithat Can Özer,
Öznur Serçeler, Hakan Meriçliler
YAPIM 2015 Türkiye
SÜRE 105 dk.
DAĞITIM Warner Bros.

ŞÜKRÜ ÖZYILDIZ'IN
KARPOSTAL ÇOCUĞU HALLERİ
İLE MİTHAT CAN ÖZER'İN
YAPIŞTIRMA OYUNCULUĞU
EPEY BİR SIRITTI DOĞRUSU.

ROMANTİK KOMEDİ SINEMAMIZIN 'ATA SPORU' OLMA YOLUNDA EMİN ADIMLARLA İLERLİYOR DOĞRUSU. ÖZENE BEZENE yapılanı da var. Başı sonu temcit pilavından hallice olanı da. En sulusundan olanı da var. Büyük büyük laflar edeni de. Hele son yıllarda işin iyice zıvanadan çıktığı bir furyaya da denk gelmedik değil hani. "Her Şey Aşktan" da bu furyanın son halkalarından biri.

Romantik film klişelerini fütursuzca kullanan yapım, oyuncuların inandırıcılıktan uzak etkisiyle de, başından sonuna, oldukça kolay bir film. En başından olacakları tahmin etmek hiç de zor değil üstelik. Kız, evlilik hayalleri kurarken sevdiği adamı bekarlığa veda partisinde basar ve intihar etmeye kalktığı anda da başka birinin kucağında yeni bir aşka yelken açar. Bu yeni adam ise hem zengin, hem müzisyen hem de doktor olan, dört başı mamur bir 'klişe' kişiliktir elbette. Başta aşk mentorü olarak kıza yardım eden bu gizemli adam, zamanla kızın o şapşal hallerinden etkilenir ve aşık olur. Başta çekişme ve sürtüşmeyle süren bu ikili flört halleri, eski sevgilinin tacizleriyle

daha da yakınlaşılan bir ilişkiye doğru evrilir. Aşk ve hayatı iyiden iyiye sorgulayan kız ise sorduğu üç sorunun yanıtını bu iki adamda ararken aşkı yeniden keşfeder ve doğru adama kendini bırakır. "Her Şey Aşktan", "Geçmişin kötü anılarını silmek için yenilerini yapmak gerekir" gibi zeka kokan diyalogların gırla gittiği, standart bir klip süresi içinde tam 5 şarkının ağır çekimlerle desteklendiği upuzun bir 'klip-film'.

Şükrü Özyıldız'ın karpotal çocuğu halleri ile Mithat Can Özer'in yapıştırma oyunculuğu aynı karede epey bir sırttı doğrusu. Hande Doğandemir ise yerli Bridget Jones olmanın epey bir uzağında. Özcan Deniz'in kısıcık rolde, müşterilerini salak yerine koyduğu medyum tiplmesi, filmin mizahi yapısı içinde en dikkate değer performans olabilir ancak.

Sezen Aksu şarkılarıyla desteklenen iki bölüme tempo tutmamak olanaksız.

Aşka dair oldukça iddialı laflar ediliyor ama altı o kadar boş ve içler acısı ki.

İFTARLIK GAZOZ

SPOTLIGHT

YALAN LABİRENTİ

ZOR SAATLER

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
HER ŞEY AŞKTAN	★						
İFTARLIK GAZOZ	★★★★			★★★★	★★	★★★★	
SPOTLIGHT	★★★★★	★★★★★		★★★★★	★★★★★	★★★★★	
YALAN LABİRENTİ / IM Labyrinth DES SCHWEIGENS					★★★★		
ZOR SAATLER / THE FINEST HOURS					★★		
BASKIN: KARABASAN				★★	★		★★★★★
BİZANS OYUNLARI: GEYM OF BİZANS	★★						
BÜYÜK AÇIK / THE BIG SHORT	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★
THE CLUB / EL CLUB	★★★★★		★★★★	★★★★★	★★★★★		
CREED: EFSANENİN DOĞUŞU / CREED	★★★★	★★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★
ÇILGIN İHTİYAR / DIRTY GRANDPA	★				★★		
DEDEMİN FİŞİ	★			★★	★	★★	
DENİZİN ORTASINDA / IN THE HEART OF THE SEA	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★		★★★★
DHEEPAN				★★★★			
DİREN! / SUFFRAGETTE	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
DİRİLİŞ / THE REVENANT	★★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★★	
GENÇLİK / YOUTH	★★★★★	★★★★		★★★★★	★★★★	★★★★★	
THE HATEFUL EIGHT	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★
İYİ BİR DİNOZOR / THE GOOD DINOSAUR	★★★★★	★★★★		★★★★★	★★★★		★★
JOY	★★★★	★★		★★★★	★★	★★★★	★★
KARLAR KRALI NORM / NORM OF THE NORTH	★★★★						
KOCAN KADAR KONUŞ: DİRİLİŞ	★★★★			★★★★	★★	★★★★	
KÖŞTEBEKÇİLER: GÖLGE'NİN TILSIMI							
THE LOBSTER			★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★
SADAKAT	★						

YERYÜZÜNDE BİR LANET

Son yıllarda **emperyalizm** üzerine yapılan en kafa açıcı filmlerden biri, İsveçli yönetmen **Göran Olsson**'un, **Frantz Fanon**'un metinlerini, İsveç televizyoncuların **sömürge** ülkelerde çektiği görüntülerle birleştiren, **deneme** biçimindeki çalışması **“Şiddete Dair”** (Om Våld).

TÜRKÇEYE ÇEVİRİLMİYİ BEKLEYEN ÇİĞİR AÇICI KİTABI “SİNİK AKLIN ELEŞTİRİSİ”NDE (CRITIQUE OF CYNICAL REASON), AYDINLANMANIN DİYALOĞA GİREMEDİĞİ DÜŞMANLARINI NESNELEŞTİRME EĞİLİMİNDEN SÖZ eden Peter Sloterdijk şöyle yazar: “Onlar bizimle konuşmak istemediklerinden, bizim onlar hakkında konuşmamız icap ediyor.” Avrupa’nın dışına çıkan sinemacının en büyük açmazlarından biri muhatap sorunu. İyi niyetli olsa da, sömürgeci atalarının günahlarını ceylan derisinden bir bagaj gibi yanında taşır torun. Kime, neyi, nasıl anlatacaktır? Görüntüler ve hikayeler almak için kara kitaya giden bir Avrupalıyı elmas ve petrol için giden atalarından ayıran ne olacaktır?

Son yıllarda emperyalizm üzerine yapılan en kafa açıcı filmlerden biri, İsveçli yönetmen Göran Olsson’un, Martinikli bir psikiyatr, ‘sömürgesizleştirme’ üzerine çalışan radikal bir teorisyen ve militan bir direnişçi olan Frantz Fanon’un metinlerini, İsveç televizyoncuların sömürge ülkelerde çektiği görüntülerle birleştiren, deneme biçimindeki çalışması “Şiddete Dair” (Om Våld). Filmin yöntemini içeriği şekillendiriyor: Sanki Fanon sataşırken, yönetmen durmadan onu yanıtlamaya uğraşıyor.

Fanon’un Fransa’da yayımlandığı yıl yasaklanan “Yeryüzünün Lanetlileri” (Les Damnés De La Terre) kitabı için kaleme aldığı önsözde batılı okura seslenen Sartre, “Başkaları için gayet yakıcı olan bu kitap size karşı tamamen ilgisizdir” diye yazıyordu. “Sık sık sizin hakkınızda konuşur, ama sizinle konuşmaz.” Aslında kitaptan paragrafları kelime kelime bir üst sese okutan yönetmen Olsson da, Fanon’un ‘suçlayarak zaman harcamadığı’ sömürge aydınlarından. Sartre’in ısrarla belirttiği gibi, vicdanı huzursuz batılıyı değil, elindeki tüm silahlarla, kendi kendini

yok edeceği sınıra kadar tüm gücüyle savaşıp o batılıyı yok etmesi gereken sömürge tebaasını hedef alan satırları bugün yeniden batıların önüne getiren bu film, en yalın haliyle söyleyelim, bir paradokstur.

Filmde kullanılan ve tamamı 1966-1984 yılları arasında çekilen görüntüler, bu paradoksa yeni bir boyut kazandırıyor: Beyaz adam Afrika’da golf oynarken sopalarını taşıyan, havuzdan çıkarken kokteyli uzatan, insanlığını reddeden koşullara karşı greve gidince ıssızlığın ortasına sürgün edilen ve en nihayet reddedilen insanlığını çöpe atıp vahşi bir hayvan gibi savaşan kara adamlar. Söz konusu belgesel için çekilmemiş görüntülerdeki teknik kusursuzluk, görkemli şiddet ve estetik çirkinlik, izleyen gözlerde bir sürü duygunun birden yarattığı tuhaf bir kamaşmaya neden oluyor. Seyirci hayretle görüntüleri izlerken, üst septe Fanon, Avrupalının Afrika’da hakim kıldığı sömürü ve şiddetten kurtulmanın tek yolu koşulsuz şiddettir diyor: Seni yok etmeye geleni yok edene kadar savaş bitmeyecektir. Askeri gücün, fabrikatörlerin, mühendislerin, onların hayırsever karılarının, misyonerlerin, hepsinin kökünü kazımak. Peki ya kameramanların ve ışık ekibinin? Olsson’un kendisinin? Belki de. “Çünkü tek bir papazın ya da etik profesörünün bizim yerimize dayak yediği görülmemiştir.” Bu listeye sinemacılar da pekala eklenebilir.

Böyle bile olsa; sinemayı kendisinin parçası olmaması gereken bir diyalogun muhataplarını aramak için kullanan bir paradoks olan “Şiddete Dair”, bir önceki “Hırsız Kız” yazısından devam ederek, haftanın gündemi ve Ortadoğu’da haftaların değişmez gündemi üzerine işaret edilecek belki de en iyi film. Görünen şiddet ile, kendisini iletişim araçlarının yarattığı sahte gerçeklikte gizleyen, medeniyetin ‘herkes tarafından bilinen gizli’

şiddetini karşı karşıya getirmekle kalmıyor. Medeniyetin ithamlarında sesi boğulan, sözün gerçek sahiplerinin sesini duyuramasa bile, o sesin ‘şiddetli’ yokluğunu anlaşılır kılıyor. Bir anlamda şiddetin sorumlusu olarak, sesin yokluğuna işaret ediyor.

Yirminci yüzyıldan yirmi birinci yüzyıla, Afrika’dan Ortadoğu’ya gelirken tablo bulanıklaşmış, sömürgecilik biçim değiştirmiş, kendi aralarında bir çıkar çatışmasına giren sömürgecilerden sömürülenlerin sesleri daha da duyulmaz olmuş olabilir... Suriye başta olmak üzere pek çok ülkede derinleşen, sömürenlerin yine sömürülenlerle girdiği bir savaş. Kuşku yok, bu karmaşada, Olsson’un yaptığı gibi, boğulan sesleri duyuramasa bile o seslerin yokluğunu duyuran filmlere çok ihtiyacımız var. Ve yine kuşku yok ki, dünyanın herhangi bir yerinde kurulan bir masadan barış umuduyla kalkılması için o masaya herkesten önce, yeryüzünün lanetlilerinin kendisinin oturması gerekiyor.

TEKSAS KATLIAMI

Sinema tarihinin sayılı 'şoke edici' korku filmlerinden olan "Teksas Katliamı" (**The Texas Chain Saw Massacre, 1974**) gösterime girdiğinde seyirciyi altüst eder, çeşitli ülkelerde yasaklanır. Türkiye'de ise film sinemalardan **yıllar önce TV'de** gösterilir.

"2 000 MANYAK" (TWO THOUSAND MANIACS!, 1964), "YAŞAYAN ÖLÜLERİN GECE" (NIGHT OF THE LIVING DEAD, 1968) VE "ŞEYTAN" LA (THE EXORCIST, 1973) BİRLİKTE SEYİRCİYİ ALLAK

bullak eden sayılı filmler arasında yer alan "Teksas Katliamı", eski bir çiftlik evini ziyaretleri sırasında yamyam bir ailenin kurbanı olan bir grup gencin 'cinnet'e dönüşen hikayesini anlatır.

Seri katil Ed Gein'in işlediği cinayetlerden esinlenilerek yazılan senaryo, 42 yıl öncesinin seyircisine göre çok fazla şiddet ve dehşet içeriklidir. Çekimlerinden bir yıl sonra; 1 Ekim 1974'te Austin-Teksas'ta prömiyerini yapan "Teksas Katliamı", bir anda yasaklarla karşılaşır.

Seyircilerin içerikteki şiddetten rahatsız olması üzerine pek çok

sinemada filmin gösterimi durdurulurken, eleştirmenler de beğenip beğenmeme konusunda ikiye bölünür.

İngiliz sansürü tarafından 1975'te yasaklansa da Londra'da sınırlı sayıda sinemada gösterilen film, 1977'de tekrar sansür tarafından yasaklanır. 1984'te video furiasının patlaması üzerine kesilerek gösterilir. 1999'da ise sansürçüler zihniyet değiştirerek sinema ve videoda kesintisiz gösterimine izin verirler. Bu sırada Channel 4 da filmi ekrana getirir.

Finlandiya'da zamanında yasaklanan film, 25 yıl sonra sansürsüz gösterime girerken, Almanya'da durum daha vahimdir. Başta sansürün reddettiği film, bolca kesilir. 1985'te Münih'te bir mahkeme filmin tüm kopyalarına el

konmasına karar verir. Yıllarca legal veya illegal olarak Almanya'da sadece sansürlü kopyalarına ulaşılabilen "Teksas Katliamı", ancak 2011'de özgürlüğüne kavuşur.

1980'lerin başına kadar Avustralya'da gösterilemeyen film, ayrıca Brezilya, Şili, Finlandiya, Fransa, İzlanda, İrlanda, Norveç, Singapur ve İsveç'te de yasaklanır.

Oyuncuları öyküdeki dehşeti daha iyi duyumsatmak için kronolojik sırayla çekilen film, elektrikli aletlerin cinayet aracı olarak kullanılması, katilin hantal olarak karakterize edilmesi ve yüzünü gizlemesi gibi, korku filmlerinde daha sonra sıkça kullanılacak klişelerin de kaynağıdır.

Filmin başındaki yazılarda 'gerçek bir hikaye' olarak lanse edilmesi, Watergate skandalı, Vietnam Savaşı'ndaki katliamlar ve 1973 Petrol Krizi hakkında halkın hükümet tarafından aldatılmasına bir tepkiyse de, seyirci üzerindeki etkisi çok fazla olur. Bazı izleyiciler dayanamayıp salonu terk eder. Öyle ki anlatıcı ses olarak duyduğumuz John Larroquette bile bir röportajında filmi hiç izlemediğini itiraf etmiştir.

Altı kez devamı çevrilen film yıllarca Türkiye'de sinemalarda gösterilmez. Ancak sürpriz bir şekilde 29 Aralık 1995 gecesi Kanal D tarafından ekrana getirilir. 3 Nisan 2015'te ise yenilenmiş kopyasıyla ilk kez sinemalarımızda vizyona girer.

Hasan Cömert, Evrim Kaya ve Şenay Aydemir'le

ON SEANSI

her cuma
saat: 22.00'de

www.hayattv.net

[/hayat_tv](https://twitter.com/hayat_tv)

posta@hayattv.net

Frekans Bilgilerimiz: Türksat 3A, Frekans: 12523, Polarizasyon: Dikey(V), Sembol Rate: 22500 FEC: 2/3

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

milyonerlerin değil, milyonların televizyonu

hayat
televizyonu

BENİM TATLI MELEĞİM

Hollywood'un geleneksel müzikallerinin arasında özel bir yere sahiptir **George Cukor'un 1964 yapımı** filmi “**Benim Tatlı Meleğim**” (**My Fair Lady**). Son sahnesinde bir çuval inciri berbat ettiğini düşünseniz bile, bu 8 Oscar'lı film, güzeller güzeli **Audrey Hepburn'uyla**, müzikleriyle ve kusursuz yönetimiyle hâlâ gönüllerdeki yerini korumaktadır. Klasik Amerikan müzikallerinin iyileştirici etkisini ise hiç küçümsemeyin...

BERNARD SHAW'IN ÜNLÜ OYUNU “PYGMALION” İLK KEZ 1913'DE ALMANYA'DA, BİR YIL SONRA DA İNGİLTERE'DE SAHNELENMİŞ. OYUNUN ADI YUNAN MİTOLOJİSİNDEKİ BİR HİKAYEDEN GELİYOR. PYGMALION ADINDAKİ BİR RESSAM, MERMERDEN YAPTIĞI KADIN HEYKELİNE AŞIK OLUR. TANRILARA CANLANMASI İÇİN YAKARIR VE SONUNDA AFRODİT, Pygmalion'un bu duasını kabul ederek onu canlandırır. Tanrıcılık oynamaya meraklı erkeğin kendi istediği gibi bir kadını yaratma hayaline karşılık gelen anlamlı bir hikâyedir bu.

Bernard Shaw'ın eserindeyse bir sesbilimci olan Profesör Higgins, kendi egosunu da tatmin etmek için bir iddiaya girerek, sokakta tanıştığı Eliza adlı çiçekçi bir kızı eğitip, seçkin sınıfın içinde nasıl konuşacağını ve davranacağını öğretmek için yeni bir Eliza yaratmanın peşine düşer. Shaw'ın bu hikayeyi İngiltere'nin Viktorya devrine uyarladığı eser beş perdeden oluşur. İlk perdede Eliza ve Profesör Henry Higgins'i tanıtırken keskin sosyal sınıf profilini de çıkarır. Bozuk İngilizce konuşan 'fakir' alt sınıflar ve İngilizceyi düzgün konuşan (ama hava durumu ve sağlık dışında bir şey konuşmayan), 'zengin' üst sınıflar. Higgins bir meslektaşına sokaklarda çiçek satan ve kaba saba konuşan, yüzü gözü kir içinde, bu alt tabaka kızı düzgün bir İngilizce eğitimi verilse, altı ay sonra büyükelçilikteki ihtişamlı bir baloda rahatlıkla üst sınıfa 'yutturulabilir' bir hale

gelebileceğini söyler. Hatta sosyetik bir çiçekçi dükkanında düzgün bir iş de edinebilir. Bozuk bir 'cockney' aksanıyla konuşan Eliza, mahkum olduğu alt sınıftan kurtulabilmesi için standart İngilizceyi kullanabileceğini anlayacak kadar akıllı bir kızdır aslında. Bu yüzden ikinci perdede Higgins'e gelip eğitim almak istediğini söyler. Böylece Higgins'in, arkadaşıyla girdiği iddiayla da birlikte, Eliza'ya çeşitli aşağılamalarla birlikte yürüttüğü fonetik ve İngilizce dersleri başlar. Bu süreç içinde Eliza giderek bir 'hanımefendi'ye dönüşecek ve pek çaktırmasa da Profesör Higgins'e giderek duygusal olarak bağlanacaktır...

“Pygmalion” oyunu sadece Shaw'ın en popüler oyunu değildir, sinemada en çok ilham kaynaklığı yapan tiyatro eserlerinden de biridir. “Sabrina”dan “Özel Bir Kadın”a (Pretty Woman) kadar pek çok popüler filme kapı açmıştır. Ama kuşkusuz en ünlüsü eserin müzikal olarak Broadway'e adapte edilmiş hali olan “My Fair Lady”nin George Cukor imzalı bu beyazperde uyarlamasıdır. Müzikalin birbirinden güzel melodili ve zekice yazılmış sözlerle oluşturulmuş müzikleri, geleneksel Amerikan müzikallerinin ünlü ikilisi Alan Jay Lerner ve Frederick Loewe'ye aittir.

Amerikalı yönetmen Cukor, bu son derece İngiliz olan eseri doğru

algılamış ve Bernard Shaw'ın oyunundaki nüansı da kaçırmadan filmine yerleştirmiş, yeterli görsel katkılarla da desteklemiştir. Ancak "Pygmalion"ın zamanında da tartışma yaratan sonu filmde de sorun yaratmıştır. Shaw'ın eseri çok büyük ilgi görmüştür ancak 'mutlu son' isteyen kitlelerin de hismine uğramıştır. Yıldız oyuncular ihtiva eden bazı prodüksiyonlar, Shaw'ın eserini tahrip ederek hikayeyi mutlu sona bağlamışlardır. Maalesef "My Fair Lady" de bu mutlu sonla anılan bir esere dönüşmüştür zamanla.

Oysa George Cukor, ne güzel işler başarır film boyunca. Üst sınıfı kartondan yapılmış gibi sunar mesela. Bembeyaz dekorlar içinde fazla steril, burunları havada ve heykel gibi 'ruhsuz'durlar. Eliza bozuk ingilizcesine rağmen (!) son derece canlı, enerji dolu ve duygusal bir karakterdir.

Hikaye bir noktadan sonra Eliza'nın eğitiminden çok sinema tarihinin en misojinist (kadın düşmanı) karakterlerinden biri olan Profesör Higgins'in değişimine doğru yol almaya başlar. 'Bir kadın neden bir erkeğe benzemez? / Kadınlar akılsızdır / Başları pamuk ve samanla doludur' gibi sözleri olan şarkıyı büyük bir keyifle söylerken, Eliza'ya terliklerini getirtecek kadar ayak işlerini yaptırtan Higgins, Eliza'nın evi terketmesinin ardından ona ne kadar alıştığını farkeder

farketmesine ama bu hasreti çok da uzun sürmez. Üstelik son derece gıcık ve kaba bir üslupla karşılar hiç beklemediği bu mutlu sonu.

"Benim Tatlı Meleğim", erkeğin kadına karşı uyguladığı sözsel şiddeti en doğrudan anlatan şaşırtıcı bir filmdir aslında... Higgins film boyunca Eliza'yı çok ağır ifadelerle aşağılar, ona nefes almaya bile degecek bir varlık olmadığını söyler durur. Son derece düzgün diliyle onu ezer. Eliza'nın sonunda kendi bağımsızlığını elde edip, Higgins'i de mutsuzluk içinde ortada bırakması en doğru finalken, aşk isteyen seyircinin 'mutlu son' beklentisine kurban edilmiştir güzelim hikaye. Oysa Higgins ve Eliza'nın minicik bile olsa bir öpücük sahnesi dahi yoktur filmde. Zaten olması da pek mümkün değildir...

Broadway'de Eliza'yı Julie Andrews oynarken ve dillere destan bir performans sergilediği konuşulurken, stüdyonun film uyarlamasında onu değil de Audrey Hepburn'u istemesi zamanında da tartışma konusu olmuş. Julie Andrews bu filmde yer almayınca "Gökten İnen Melek"te (Mary Poppins) başrol oynayıp "En İyi Kadın Oyuncu" Oscar'ını kazanmakla kalmayıp, bir sene sonra da "Neşeli Günler" (The Sound of Music) ile hafızalarımıza kazınacaktı zaten. Yine de ona ait şarkıları opera sanatçısı Marni Nixon seslendiriyor olsa da Audrey Hepburn filmin kalbidir ve performansı unutulmazdır.

MELEKLER ŞEHİRİ

Çok değil, iki hafta sonra dünyanın dört bir yanından **sinemaseverlerin gündemi Berlinale** olacak. O halde; sinema ve Berlin deyince aklımıza gelen iki kardeş filmi Ring'e konuk edelim dedik: **"Berlin Üzerindeki Gökyüzü"** (Der Himmel Über Berlin, 1987) ve **"Ne Kadar Uzak, O Kadar Yakın!"** (In Weiter Ferne, So Nah!, 1993)...

SİNEMANIN EN SIK KULLANDIĞI ŞEHİRLERDEN BİRİDİR BERLİN... WEIMAR DÖNEMİ'NDE MODERN HAYATIN MERKEZİ, II. DÜNYA SAVAŞI SONRASINDAKİ YIKILMIŞ HALİ, SOĞUK SAVAŞ YILLARINDA CASUSLUK ENTRİKALARININ ANA MEKÂNI VEYA 80'LERDE ALT KÜLTÜRÜN KALBİNİN ATTIĞI YER OLARAK SİNEMA PERDESİNE DEFALARCA KEZ YANSIDI Berlin. Fakat bu şehrin adı anıldığında ilk hatırladığımız film bu kimliklerin hepsini kapsayan bir Wim Wenders başyapıtı; "Berlin Üzerindeki Gökyüzü" (Der Himmel Über Berlin) oluyor. "Berlin Üzerindeki Gökyüzü", filme de adını veren malum şehirde dolanan ve insanların düşüncelerini dinleyerek onlara destek olmaya çalışan meleklerin varlığından yola çıkan bir fantezidir aslında. Günün birinde bu meleklerden Damiel aşık olur. Kalbini çalan ölümlü kadın ise bir sirkte çalışan trapez sanatçısı Marion'dur. Damiel'in Marion'u gördüğü anda siyah/beyaz film renklenir ve ölümsüz melek bir insana dönüşme arzusuyla dolar. Fakat bu aşk hikâyesi etrafında şekillenen filmiyle Wenders, 20. yüzyıl tarihinin pek çok önemli olayına

sahne olmuş bu şehri ve Almanya'nın yakın tarihini de kurcalar. Bir melek ve ölümlü bir kadın arasında geçen, 'diğer yarısını arama' miti üzerine kurulu romans, aslında bu şehrin de bir duvarla ikiye bölünmüş olduğunu ve iki tarafın kavuşma zamanının çoktan geldiği hatırlatır bize.

Yazının girişinde "Berlin Üzerindeki Gökyüzü"nün şehrin farklı pek çok kimliğini kapsayan bir hali olduğunu söylemiştik. Tarihsel bağlamda Berlin'in farklı hallerini hikâyesine yediren film, soundtrack'i ve çekildiği dönemden kimi konser sahneleriyle o yıllarda Berlin'deki alternatif müzik piyasasının da bir belgesi haline gelir. 80'lerin ikinci yarısında Berlin'e yerleşmiş Avustralyalı müzisyenleri izlediğimiz iki konser sahnesi vardır filmde. Bunların ilkinde Crime & The City Solution "Six Bells Chime" isimli şarkıyı seslendirmektedir. Filmin finaline doğru gelen diğer sahnedeysen, Damiel ve Marion bir Nick Cave & the Bad Seeds konserinde karşılaşırlar.

SANJAY'IN SÜPER TAKIMI

“İyi Bir Dinozor”’u (The Good Dinosaur) izlemek üzere salona girdiğinizde karşınıza ilk çıkan atıştırmalık **“Sanjay’ın Süper Takımı”** (Sanjay’s Super Team). **Oscar**’a aday gösterilen bu kısa animasyon, yönetmen **Sanjay Patel**’in çocukluk anılarından besleniyor.

ORJİNAL ADI Sanjay’s
Super Team
YÖNETMEN Sanjay Patel
YAPIM 2015 ABD
SÜRE 7 dk.

GÖSTERİMDEKİ PIXAR HARİKASI “İYİ BİR DİNOZOR” (THE GOOD DINOSAUR) OSCAR’A ADAY GÖSTERİLMEDİ, AMA SINEMALARDA filminden önce izlenen kısa animasyon “Sanjay’ın Süper Takımı” (Sanjay’s Super Team) ödüle aday olmayı başardı. “İyi Bir Dinozor”, muhtemelen başka bir Pixar harikası olan “Ters Yüz”ün (Inside Out) gölgesinde kalması nedeniyle liste dışı bırakıldı, ama meselemiz bu değil zaten!

Pixar animasyon ekibinden Sanjay Patel’in çocukluk anılarından yola çıkarak projelendirdiği “Sanjay’ın Süper Takımı”, Hint asıllı sinemacının ‘büyülü’ bir atmosfer yaratmasıyla sonuçlanan bir çalışma. Babasının dinsel ritüeli sırasında sıkılan Sanjay’ın hayaller alemine dalmasının ardından ortaya çıkan bu atmosfer, Hint tanrılarının birer süper kahramana dönüştüğü keyifli bir animasyon. Sanjay da babasının inandığı ‘süper tanrılar’ın arasında yeni bir yol buluyor kendine bu hikayede.

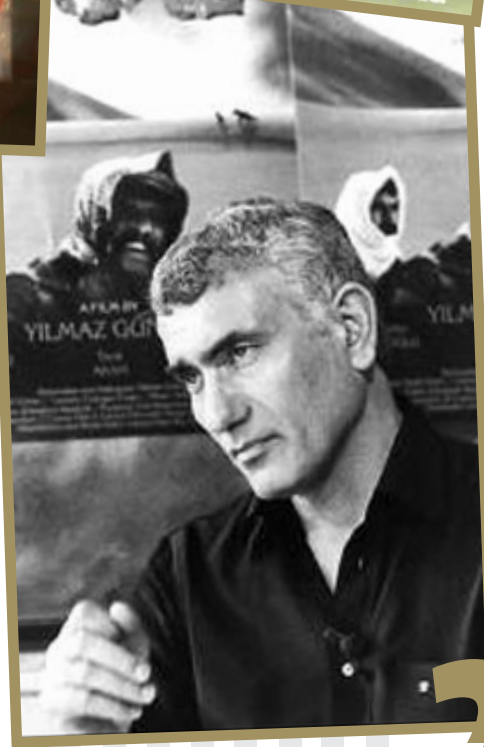
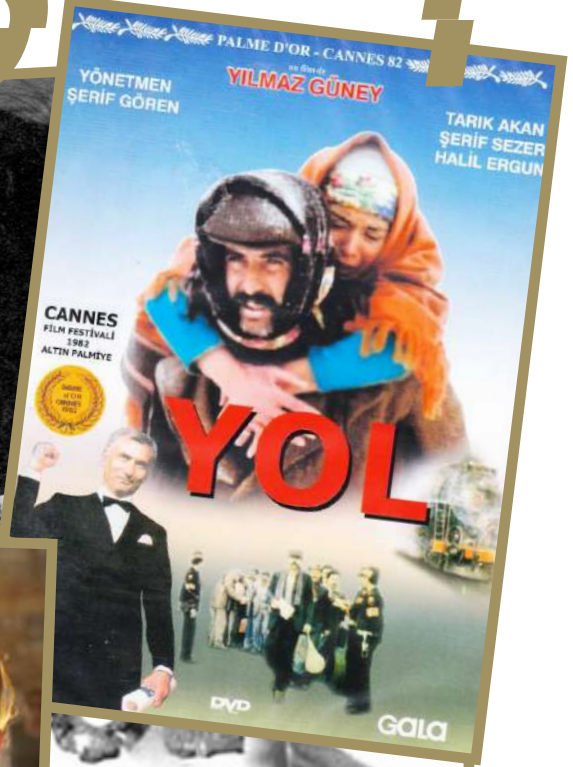
Her Pixar animasyonunda olduğu gibi, “Sanjay’ın Süper Takımı”nda da mükemmel bir teknik karşılıyor bizi. Yedi dakika içinde enfes bir görsel şölen yaşatan film, bunu yaparken çocukların dinleyeceği bir ‘cümle’ sarf etmeyi de ihmal etmiyor. Bu cümle, her çocuğun büyürken yaşadığı ‘odaklanma’ probleminin arka planına dikkat çekiyor. Büyükler ve çocuklar arasındaki kuşak farkının yarattığı problemlerin başını çeken bu durum, ‘anlama’ ve ‘kavrama’ konusundaki ‘tembellik’i de deşifre ediyor bir bakıma. Sanjay Patel’in filmi, aralarında uçurum olan iki kuşağı birbirine yaklaştırırken, çocukluk deneyimlerinden beslenen sinemacıyı da ilk yönetmenlik çalışmasıyla Oscar adaylığına taşıyor, ki ödülü alırsa da şaşırmayacağız. Ezcümle, “İyi Bir Dinozor”’a geçerken lezzetli bir atıştırmalık “Sanjay’ın Süper Takımı”, kaçırmayın!

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

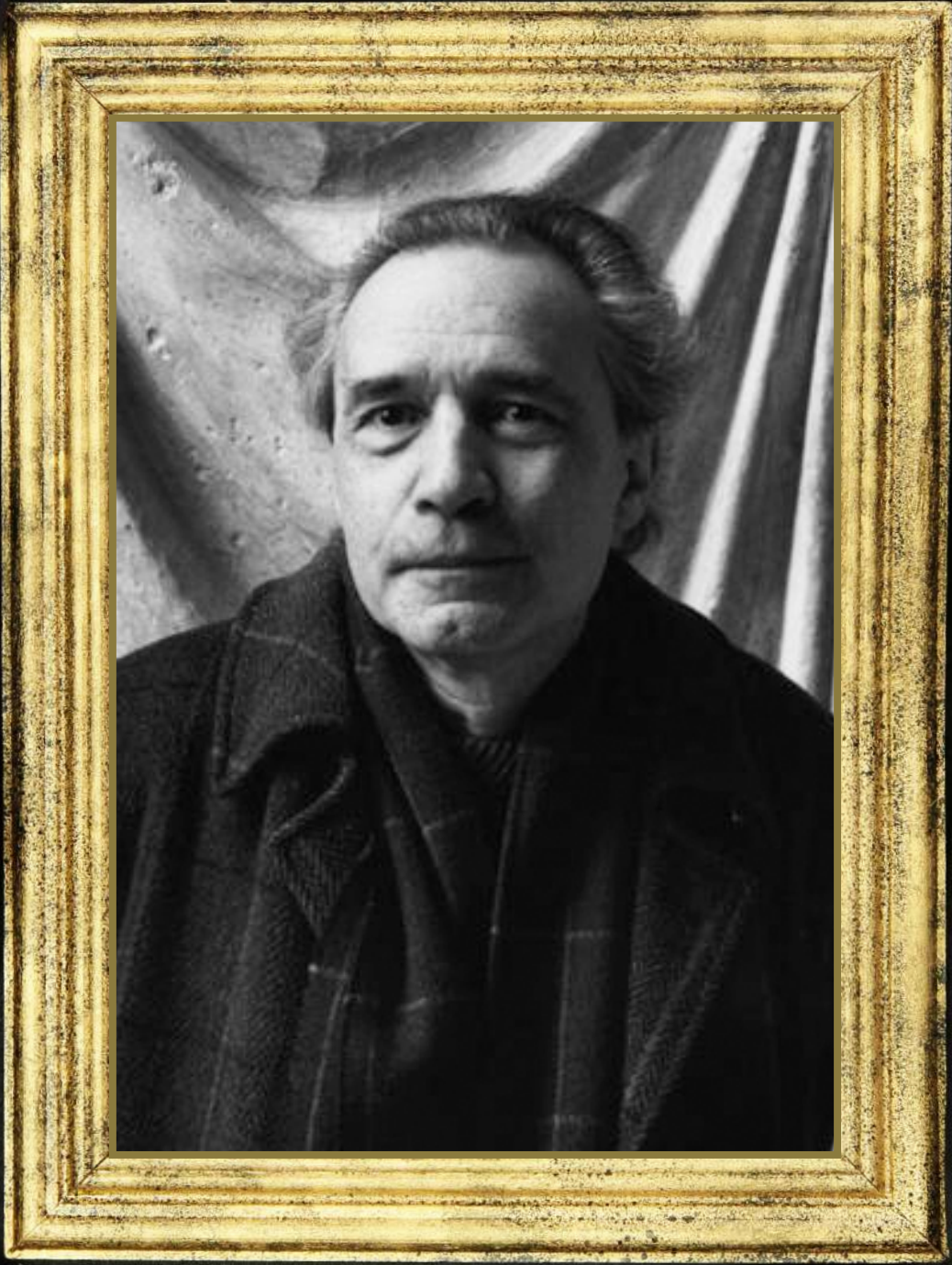
1- "Yüz Yılın 40 Filmi"nde "Yol" birinci
Edebiyat dergisi Notos'un düzenlediği "Yüz Yılın 40 Filmi" soruşturmasında "Yol" en iyi film seçildi. Listedeki ikinci film Nuri Bilge Ceylan'ın "Bir Zamanlar Anadolu'da"sı, üçüncü ise Yılmaz Güney'in "Umut" filmi. Soruşturmaya 383 kişinin katıldığını da belirtelim.

2- Yeni "Yol" geliyor!
"Yol" demişken, Yılmaz Güney'in senaryosunu yazdığı, Şerif Gören'in çektiği Altın Palmiye ödüllü yapım, sinema tarihimizin 'en hikayeli' filmidir. Bunun için hikayesi de bitmez. Şu sıralar film için yeni bir parantez açılmak üzere. "Yol"un yapımcılarından Donat F. Keusch, filmin uzun bir versiyonu hazırlıyor. Duyduğumuza göre de dublaj aşamasına gelinmiş.

3- "Toz Bezi" Berlinale'de
"Rauf", "Genç Pehlivanlar" ve "Mavi Bisiklet"ten sonra Berlin Film Festivali'ne bir Türk filmi daha seçildi. Ahu Öztürk'ün ilk uzun metrajlı filmi "Toz Bezi", festivalin "Forum" bölümünde gösterilecek. Uluslararası prömiyerini Berlin'de yapacak film, iki gündelikçi kadının İstanbul'daki hayatına odaklanıyor.

4- Cem Yılmaz da yargılanıyor!
Bu da oldu!!! Cem Yılmaz hapis istemiyle yargılanıyor. Öğretmen Serkan Öz'ün ölümü üzerine, Yalova Valisi Selim Cebiroğlu'na Twitter'dan hakaret ettiği iddiasıyla, Yılmaz'a iki yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Yılmaz, savunmasında "Hakaret kastım yoktur, eleştiri hakkımı kullandım" demiş. İnşallah mahkeme dinler!

5- İstanbul'un Onur Ödülleri
Bu yıl 35. yaşını kutlayacak İstanbul Film Festivali'nde Suzan Avcı, Perran Kutman, Ülkü Erakalın, Şeref Gür ve Jeyan Ayrıl Tözüm'e onur ödülü verilecek... SAPIK, ödül alan sinemacılarımızı kutlar!

SAYGIYLA ANIYORUZ...
JACQUES RIVETTE
1928 - 2016

“ TEKSAS KATLIAMI TÖMÖYLE YENİLENDİ, ŞİMDİ BEYAZPERDEDE
ÇOK GÜZEL GÖRÜNÜYOR. ADETA YENİ BİR FİLM GİBİ! ”

Tobe Hooper